

EIROPAS KOMISIJA

NODOKĻU POLITIKAS UN MUITAS
SAVIENĪBAS
ĢENERĀLDIREKTORĀTS

Starptautisko un vispārējo jautājumu nodaļa

Brisele, 2021. gada 5. februāris

ES-AK TIRDZniecības UN SADARBības NOLĪGUMS
Norādījumi par sadaļu «2. sadaļa: Izcelsmes procedūras»

TIRDZniecības UN SADARBības NOLĪGUMS STARP EIROPAS SAVIENĪBU UN
EIROPAS ATOMENERĢIJAS KOPIENU NO VIENAS PUSES UN LIELBRITĀNIJAS UN
ZIEMEĻĪRIJAS APVIENOTO KARALISTI NO OTRAS PUSES

OTRĀ DAĻA: TIRDZniecība, TRANSPORTS, ZIVSAIMniecība UN CITAS
VIENOŠANĀS

PIRMĀ DAĻA: TIRDZniecība

I SADAĻA: PREČU TIRDZniecība

2. nodaļa. Izcelsmes noteikumi

2. iedaļa. Izcelsmes procedūras

Lai īstenotu 2. nodaļas 2. iedaļu par Izcelsmes procedūrām, Eiropas Komisijas ĢD TAXUD ir izstrādājis šādu Norāžu dokumentu ar tālāk izklāstītajiem elementiem

SATURA RĀDĪTĀJS

1. IEVADS.....	3
2. PRASĪBA PREFERENCIĀLĀ REŽĪMA PIEMĒROŠANAI.....	4
2.1. Būtiskie noteikumi.....	4
2.2. Skaidrojumi	5
3. PAZIŅOJUMS PAR IZCELSMI	8
3.1. Būtiskie noteikumi.....	8
3.2. Skaidrojumi	9
4. PAZIŅOJUMS PAR IZCELSMI IDENTISKU PRODUKTU	
VAIRĀKKĀRTĪGIEM SŪTĪJUMIEM.....	15
4.1. Būtiskie noteikumi.....	15

4.2. Skaidrojumi	15
5. IMPORTĒTĀJA ZINĀŠANAS	18
5.1. Būtiskie noteikumi	18
5.2. Skaidrojumi	18
6. IZCELSMES PĀRBAUDE	22
6.1. Būtiskie noteikumi	22
6.2. Skaidrojumi	24
7. PREFERENCIĀLĀ REŽĪMA PIEMĒROŠANAS NORAIĎĪŠANA	28
7.1. Būtiskie noteikumi	28
7.2. Skaidrojumi	29
8. INFORMĀCIJAS KONFIDENCIALITĀTE	31
8.1. Būtiskie noteikumi	31
8.2. Paskaidrojums	32

1. IEVADS

2020. gada 24. decembrī ES un AK panāca vienošanos par to turpmāko attiecību nosacījumiem pēc AK izstāšanās no ES. ES-AK tirdzniecības un sadarbības nolīgums (TSN) provizoriski stājās spēkā 2021. gada 1. janvārī, un tas paredz nulles tarifus un nulles kvotas visa veida tirdzniecībai ar ES un AK precēm, kas atbilst attiecīgajiem izcelsmes noteikumiem.

Izcelsmes noteikumi nosaka preču izcelsmi muitas dienestu vajadzībām, proti, kur šīs preces pēc būtības ir tikušas ražotas vai izgatavotas, nevis no kurienes tās ir tikušas nosūtītas. Tādējādi «izcelsme» ir tirgoto preču «ekonomiskā valstspiederība».

ES-AK TSN gadījumā tikai precēm, par kuru izcelsmes vietu uzskatāma ES (proti, tām ir ES izcelsme) vai AK (proti, tām ir AK izcelsme), var tikt piemērots preferenču režīms un nulles tarifi. Visām citām nenoteiktas izcelsmes precēm (proti, precēm, kas pamatā ražotas valstī, kura nav AK, vai kurām veikta minimāla apstrāde AK) var tikt piemēroti tarifi un muitas nodokļi pie ES robežas un otrādi.

ATRUNA

Šis norāžu dokuments jāskata kopā ar pilnīgu Tirdzniecības un sadarbības nolīgumu (turpmāk tekstā — «TSN») starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti, izņemot Ziemeļīriju. Tas neskar norāžu dokumentus, kas publicēti par noteiktiem nolīguma aspektiem.

TSN starp Eiropas Savienību un Apvienoto Karalisti ir spēkā no 2021. gada 1. janvāra.

Šim norāžu dokumentam ir skaidrojoša un ilustratīva nozīme. ES un tās dalībvalstu tiesību akti muitas jomā, kā arī AK tiesību akti muitas jomā uzskatāmi par noteicošiem salīdzinājumā ar šā dokumenta saturu un ir vienmēr jāizlasa. ES tiesību aktu autentiskie teksti ir teksti, kas publicēti Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī. Var būt arī valstu norādījumi.

2. PRASĪBA PIEMĒROT PREFERENCIĀLĀ TARIFA REŽĪMU

2.1. Būtiskie noteikumi

ORIG.18. pants. Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu

1. Importējot preces, importētāja Puse piemēro preferenciālā tarifa režīmu produktam, kura izcelsme ir otrā Pusē šīs nodaļas izpratnē, pamatojoties uz importētāja prasību preferenciālā tarifa režīma piemērošanai. Importētājs ir atbildīgs par to, lai prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai būtu pareiza un atbilstu šajā nodaļā minētajām prasībām.

2. Prasībai preferenciālā tarifa režīma piemērošanai jābūt balstītai uz:

a) eksportētāja sagatavotu paziņojumu par izcelsmi, kurā norādīts, ka produktam ir noteikta izcelsme; vai

b) importētāja zināšanām par produkta izcelsmi.

3. Importētājs, kurš pieprasa piemērot preferenciālā tarifa režīmu, pamatojoties uz paziņojumu par izcelsmi, kā norādīts 2. punkta a) apakšpunktā, saglabā paziņojumu par izcelsmi un pēc importētājas Puses muitas dienesta pieprasījuma iesniedz šā paziņojuma kopiju attiecīgajam muitas dienestam.

ORIG.18.a pants. Prasības piemērot preferenciālā tarifa režīmu laiks

1. Prasību piemērot preferenciālā tarifa režīmu un šīs prasības pamatojumu, kā norādīts ORIG.18. panta 2. punktā [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu], iekļauj importa muitas deklarācijā saskaņā ar importētājas Puses tiesību aktiem un noteikumiem.

2. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, ja importētājs neizvirza prasību piemērot preferenciālā tarifa režīmu importa laikā, importētāja Puse piemēro preferenciālā tarifa režīmu un atmaksā pārmaksāto muitas nodokli vai atbrīvo no šā nodokļa, ja:

a) prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu tiek izvirzīta ne vēlāk kā trīs gadus pēc importēšanas datuma vai ilgākā laika posmā, kā noteikts importētājas Puses tiesību aktos un noteikumos;

b) importētājs norāda prasības pamatojumu, kā izklāstīts ORIG.18. panta 2. punktā [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu]; un

c) produktu uzskatītu par izcelsmes produktu, kurš atbilst visām piemērojamajām prasībām saskaņā ar šīs nodaļas 1. iedaļu [Izcelsmes noteikumi], ja attiecīgo prasību importētājs būtu izvirzījis importēšanas laikā.

Citi importētājam piemērojamie pienākumi atbilstoši ORIG.18. pantam [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu] paliek nemainīgi.

ORIG.22. pants. Dokumentu uzglabāšanas prasības

1. Vismaz trīs gadus pēc produkta importēšanas datuma importētājs, kurš iesniedz prasību piemērot preferenciālā tarifa režīmu attiecībā uz produktu, kas tiek importēts importētājas Puses teritorijā, uzglabā:

- a) ja prasība ir balstīta uz paziņojumu par izcelsmi, eksportētāja paziņojumu par izcelsmi, vai
- b) ja prasība ir balstīta uz importētāja zināšanām, visus dokumentus, kas pierāda, ka produkts atbilst prasībām, lai tam tiktu piešķirts izcelsmes statuss.

2. Eksportētājs, kurš sagatavojis paziņojumu par izcelsmi, vismaz četrus gadus pēc šā paziņojuma sagatavošanas datuma saglabā paziņojuma par izcelsmi kopiju un citus dokumentus, kas pierāda, ka produkts atbilst prasībām, lai tam tiktu piemērots izcelsmes statuss.

3. Atbilstoši šim pantam uzglabājamos dokumentus drīkst uzglabāt arī elektroniski.

2.2. Paskaidrojumi

Importētāja Puse importēšanas brīdī piemēro preferenciālo tarifa režīmu produktiem, kuru izcelsme ir eksportētāja Pusē, pamatojoties uz importētāja prasību. **Preferenciālā tarifa režīma pieprasīšana**

Šī prasība var būt pamatota ar paziņojumu par izcelsmi, ko sagatavojis eksportētājs, vai ar importētāja zināšanām. **Prasības pamats**

Importētājs ir atbildīgs par prasības piemērot preferenciālā tarifa režīmu pareizību un par atbilstību prasībām, kas noteiktas 2. nodaļā (prasības, kas saistītas ar produktu izcelsmi un citiem nosacījumiem, piemēram, nepārveidošanas noteikumu). **Importētāja atbildība**

Tiek pieņemts, ka prasība piemērot preferenciālo režīmu ir jēgpilna tad, kad ievadmuitas nodoklis produktam nav 0 %. Importētājiem nav jāpieprasa preferenciālais režīms, ja no tā nav ieguvuma. **Nav pienākuma pieprasīt preferences**

Prasību piemērot preferenciālā tarifa režīmu izvirza importēšanas brīdī. Šīs prasības pamatojumu (paziņojums par izcelsmi vai importētāja zināšanas) iekļauj importa muitas deklarācijā. **Prasības brīdis**

ES muitas deklarācijām piemērojamās kopējās datu prasības ir izklāstītas Komisijas Deleģētās regulas 2015/2446¹ I. sadaļas B pielikumā, un to formāts un kodī ir izklāstīti Komisijas Īstenošanas regulas 2015/2447² B pielikumā. Lai pieprasītu preferenciālā tarifa režīmu, muitas deklarācijās par preču izlaišanu brīvā apgrozībā obligāti jāizmanto **datu elements 4/17** (Preference). Informācijai, kas jānorāda šajā datu elementā visos gadījumos, kad tiek pieteikta prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu, pamatojoties uz tādiem preferenciālās tirdzniecības nolīgumiem kā ES-AK TSN, **Prasība importa muitas deklarācijā**

¹ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2015/2446 (2015. gada 28. jūlijs), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 952/2013 attiecībā uz sīki izstrādātiem noteikumiem, kuri attiecas uz dažiem Savienības Muitas kodeksa noteikumiem.

² Komisijas Īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu.

jāsatur trīs ciparu kods, kur pirmais cipars ir «3» un nākošie divi cipari ir «00»³. Šo informāciju papildina ar attiecīgu kodu, kas ir «GB» (Preferenciālās izcelsmes valsts kods).

Turklāt **datu elementā 2/3** (Sagatavotie dokumenti, sertifikāti un atļaujas, citas norādes) iekļauj tālāk minēto konkrēto informāciju:

- kodu “U116”, ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz «paziņojumu par izcelsmi vienreizējam sūtījumam»;
- kodu “U118”, ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz «paziņojumu par izcelsmi identisku produktu vairākkārtīgiem sūtījumiem»;
- kodu “U117”, ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz «importētāja zināšanām».

Preferenciālais režīms tiek piemērots importēšanas brīdī, ja importa muitas deklarācija tiek pieņemta bez pārbaudes vai kad muitas deklarācijā norādītā **piešķiršana** informācija ir pārbaudīta.

Tomēr prasību var izvirzīt arī pēc importēšanas (proti, «retrospektīva prasība»). **Muitas nodokļu atmaksāšana vai atbrīvojums no tiem (proti, «retrospektīva prasība»)**

- importētājs nepieprasīja preferenciālā tarifa režīmu importēšanas brīdī;
- prasību piemērot preferenciālā tarifa režīmu izvirza trīs gadus pēc importēšanas datuma vai ilgākā laika posmā, kā noteikts importētājas Puses tiesību aktos un noteikumos; trīs gadu periods atbilst laikam, kas ES noteikts attiecībā uz muitas parādu;
- importētājs norāda prasības pamatojumu, izmantojot paziņojumu par izcelsmi vai importētāja zināšanas; un
- produkts importēšanas laikā:
- atbilstu izcelsmes nosacījumiem, ja importētājs būtu pieprasījis preferenciālā tarifa režīma piemērošanu,
- atbilstu visām piemērojamajām prasībām saskaņā ar 2. nodaļas 1. iedaļu [Izcelsmes noteikumi].

ES iekšējo tiesību aktu nosacījumus par muitas parāda atmaksu un atbrīvojumu **«Retrospektīva prasība», atbrīvojums** piemēro, ņemot vērā

³ Izņemot gadījumus, kad piemēro izcelsmes kvotas atkāpes un attiecīgi izmanto ciparus «20».

ORIG.18. panta a) apakšpunktu. Muitas parāda termiņš notek 3 gadus pēc brīža, kad šis parāds radies (SMK 103. panta 1. punkts), proti, importēšanas laikā: Tādējādi retrospektīvajai prasībai atvēlētais laiks atbilstoši TSN un atmaksas vai atbrīvojuma laiks ES iekšējos tiesību aktos ir saskaņoti. TSN paredzētais trīs gadu termiņš, līdz kuram importētājam jāuzglabā dokumenti (SMK 51. panta 1. punkts) arī atbilst laikam, kas noteikts ES iekšējos tiesību aktos attiecībā uz atmaksu vai atbrīvojumu un muitas parādu.

*vai muitas nodokļu
atmaksu un
importētāja
uzglabāti pieraksti*

Importētājs var pieprasīt preferenci vēlāk, laikā, kas ir neilgi pirms muitas parāda termiņa beigām un brīža, kas paredzēts TSN attiecībā uz retrospektīvajām prasībām. Šādos gadījumos pat tad, ja muitas dienesti lemj piešķirt preferenci, atmaksājot nodokļus vai atbrīvojot no tiem, pārbaudes procedūru joprojām var uzsākt (ORIG.25. panta 2. punkts). To var darīt, jo pārbaude administratīvās sadarbības ceļā var notikt «divu gadu laikā» ne tikai pēc produktu importa, bet arī «no brīža, kad prasība tiek iesniegta saskaņā ar ORIG.18.a panta 2. punkta a) apakšpunktu, proti, «retrospektīva prasība». Tomēr tam nebūtu jēgas, jo muitas parāda termiņš jau būtu beidzies.

*Novēlota
«retrospektīva
prasība»*

Lai izvairītos no gadījumiem, kad nav iespējams iekasēt nodokļus, ja preference tiek pieprasīta novēloti, pirms apmierināt prasību par preferenci, atmaksājot nodokļus vai atbrīvojot no tiem, jāuzsāk pārbaudes procedūra (ja vien muitas dienestiem nav nekādu šaubu par preču izcelsmi). Lēmumu piešķirt preferenci pieņem pēc pārbaudes pabeigšanas. SMK DA 97. panta 3. punkta b) apakšpunktā ir paredzēts termiņa pagarinājums (līdz pat 15 mēnešiem), lai pieņemtu lēmumu par atmaksu vai atbrīvojumu, kas koriģēts laikā, lai pabeigtu pārbaudi. Ja pārbaudes rezultātā tiek konstatēts, ka produkts nav izcelsmes produkts, lēmums par atmaksu vai atbrīvojumu ir negatīvs un preference netiek piešķirta.

Tas nozīmē, ka novēlotas retrospektīvās prasības gadījumā lēmuma par atmaksu vai atbrīvojumu pieņemšanai var būt nepieciešami pat 15 mēneši, kas uzņēmējiem jāņem vērā.

3. PAZIŅOJUMS PAR IZCELSMI

3.1. Būtiskie noteikumi

ORIG.19. pants. Paziņojums par izcelsmi

1. Preču eksportētājs sagatavo paziņojumu par izcelsmi, pamatojoties uz informāciju, kas pierāda, ka produkts ir izcelsmes produkts, tas attiecas arī uz to materiālu izcelsmi, kas izmantoti produkta ražošanā. Eksportētājs ir atbildīgs par paziņojuma par izcelsmi un sniegtās informācijas pareizību.

2. Paziņojumu par izcelsmi sagatavo vienā no valodas versijām, kas izklāstītas pielikumā ORIG-4 [Paziņojuma par izcelsmi teksts], rēķinā vai kādā citā dokumentā, kur pietiekami sīki aprakstīts izcelsmes produkts, lai to varētu identificēt. Eksportētājs ir atbildīgs par pietiekami detalizētas informācijas nodrošināšanu, lai varētu identificēt izcelsmes produktu. Importētāja Puse nepieprasa importētājam iesniegt paziņojuma par izcelsmi tulkojumu.

3. Paziņojums par izcelsmi ir derīgs 12 mēnešus pēc tā sagatavošanas datuma vai ilgāku laika periodu, ko noteikusi importētāja Puse, bet ne ilgāk kā 24 mēnešus.

4. Paziņojums par izcelsmi var attiekties uz:

- a) viena vai vairāku produktu vienreizēju importu Puses teritorijā; vai
- b) identisku produktu vairākkārtīgu ieviešanu Puses teritorijā periodā, kas norādīts paziņojumā par izcelsmi un kas nepārsniedz 12 mēnešus.

5. Ja pēc importētāja lūguma nesalikti vai izjaukti produkti, kas atbilst 2. vispārējā noteikuma a) apakšpunktam harmonizētās sistēmas interpretācijas nolūkā atbilstoši šīs sistēmas XV-XXI sadaļām, tiek ievesti pa daļām, šādiem produktiem var izmantot vienu paziņojumu par izcelsmi saskaņā ar prasībām, ko noteicis importētājas Puses muitas dienests.

ORIG.20. pants. Neatbilstības

Importētājas Puses muitas dienests nenoraida prasību piemērot preferenciālā tarifa režīmu nelielu paziņojuma par izcelsmi kļūdu vai neatbilstību dēļ vai tikai tādēļ, ka rēķins ir ticis izsniegts trešā valstī.

ORIG.23. pants. Nelieli sūtijumi

1. Atkāpjoties no ORIG.18. panta [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu] līdz ORIG.21. pantam [Importētāja zināšanas] un ar nosacījumu, ka produkts ir deklarēts kā tāds, kas atbilst šīs nodaļas prasībām, un ka importētājas Puses muitas dienestiem nav šaubu par attiecīgās deklarācijas patiesumu,

importētāja Puse atļauj piemērot preferenciālā tarifa režīmu:

- a) produktam, kas nosūtīts ar nelielu sūtījumu no vienas privātpersonas citai;
- b) produktam, kas ir daļa no ceļotāja personīgās bagāžas; un
- c) Apvienotās Karalistes gadījumā papildus a) un b) gadījumiem arī citiem sūtījumiem ar mazu vērtību.

2. Tālāk norādītajiem produktiem nepiemēro šā panta 1. punktu:

a) produktiem, kuru imports ir daļa no importa darījumu sērijas, ko pamatoti uzskatīt par tādiem, kas veikti atsevišķi, lai izvairītos no ORIG.18. panta prasību piemērošanas [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu];

b) Savienības gadījumā:

i) produktam, kurš ievests komerciāli; importu, kas ir neregulārs un ietver tikai produktus saņēmēju, ceļotāju vai viņu ģimenes locekļu personīgai lietošanai, neuzskata par importu, kas veikts komerciāli, ja, spriežot pēc produktu rakstura un daudzuma, ir acīmredzami, ka nav komerciāla mērķa; un

ii) produktiem, kuru kopējā vērtība pārsniedz EUR 500, ja produkti tiek sūtīti mazos sūtījumos, vai EUR 1200, ja produkti ir daļa no ceļotāju personīgās bagāžas. Attiecīgajā valsts valūtā izmantotās summas atbilst summām šajā valūtā, kas izteiktas eiro oktobra pirmajā darba dienā. Valūtas maiņas kurss ir kurss, ko attiecīgajai dienai publicējusi Eiropas Centrālā banka, ja vien Eiropas Komisija līdz 15. oktobrim nav paziņojusi par citu kursu, un ko piemēro no nākošā gada 1. janvāra. Eiropas Komisija informē Apvienoto Karalisti par attiecīgajām summām. Savienība var noteikt citas maksimālās summas, par ko paziņo Apvienotajai Karalistei; un

c) Apvienotās Karalistes gadījumā produktiem, kuru kopējā vērtība pārsniedz maksimālās summas, kas noteiktas Apvienotās Karalistes tiesību aktos. Apvienotā Karaliste paziņo par šīm summām Savienībai.

3. Importētājs ir atbildīgs par deklarācijas pareizību un par šajā nodaļā izklāstīto prasību ievērošanu. Dokumentu uzglabāšanas prasības, kas izklāstītas ORIG.22. pantā [Dokumentu uzglabāšanas prasības], nepiemēro importētājam atbilstoši šim pantam.

3.2. Paskaidrojumi

Paziņojums par izcelsmi:

- a) ir teksts, ar kura palīdzību eksportētājs paziņo par produkta izcelsmi; ***Kas ir paziņojums par izcelsmi***
- b) ir paziņojums, kuru sagatavo attiecīgā produkta eksportētājs;

c) tiek iekļauts rēķinā vai kādā citā dokumentā, kur pietiekami sīki aprakstīts attiecīgais produkts, lai to varētu identificēt.

Paziņojums par izcelsmi nav dokuments, bet gan teksts, ar kura palīdzību eksportētājs informē par produkta izcelsmi. Teksts ir norādīts PIELIKUMĀ ORIG-4. Tas tiek iekļauts rēķinā vai jebkurā citā dokumentā, kur pietiekami sīki aprakstīts izcelsmes produkts, lai to varētu identificēt.

Var izmantot jebkuru (oficiālās) valodas versiju, kas norādīta PIELIKUMĀ ORIG-4. Importa muitas iestāde nepieprasa paziņojuma par izcelsmi tulkojumu. Tomēr, tā kā paziņojumu par izcelsmi izmanto abas Puses, lai izvairītos no pārpratumiem, ieteicams izmantot to pašu valodu (un latīņu alfabēta burtus), kādā sastādīts pats dokuments, kas vairumā gadījumu ir angļu valodā.

Paziņojums par izcelsmi nav jāparaksta vai jāapzīmogo eksportētājam vai valsts iestādei.

Nelielas kļūdas vai neatbilstības paziņojumā, piemēram, pārrakstīšanās kļūdas vai cita formulējuma, kas nav iekļauts nolīgumā, izmantošana, lai juridiski atsauktos uz produkta izcelsmi, nepadara paziņojumu nederīgu.

Paziņojums par izcelsmi vai importētāja zināšanas nav nepieciešamas noteiktiem mazas vērtības sūtījumiem atbilstoši atbrīvojumam, kas paredzēts ORIG.23. panta B.8. punkta vii) apakšpunktā. Vispārējajās vadlīnijās par preferenciālo izcelsmi ir sniegti attiecīgi skaidrojumi par šo atbrīvojumu.

Attiecībā uz importu ES teritorijā nav izmaiņu saistībā ar tradicionālo pieeju šim noteikumam.

Paziņojuma izņēmums; tikai privātiem sūtījumiem; neattiecas ES uz jebkādiem komerciāliem sūtījumiem, proti, pārdošanu internetā.

Tas nozīmē, ka tādu produktu importam ES, kuri nosūtīti mazos sūtījumos no vienas privātpersonas otrai, kuru vērtība nepārsniedz 500 eiro, un produktiem ceļotāju personīgajā bagāžā, kuru vērtība nepārsniedz 1200 eiro:

- ja tie nav importēti komerciālā veidā;

- ja tie nav daļa no importa darījumu sērijas, ko var pamatot uzskatīt par tādiem, kas veikti atsevišķi, lai izvairītos no ORIG.18. panta prasību piemērošanas, tiem nepiemēro prasību par paziņojumu par izcelsmi.

Jānorāda, ka izņēmums ir piemērojams tikai prasībām, kas saistītas ar paziņojumu par izcelsmi vai importētāja zināšanām, nevis nosacījumiem, saskaņā ar kuriem produktu atzīst par izcelsmes produktu. Būtiski norādīt, ka fakts, ka šis noteikums attiecas uz maziem sūtījumiem no vienas privātpersonas otrai, netieši nozīmē, ka šis atbrīvojums neattiecas uz importu no tiešsaistes veikaliem.

Runājot par importu AK, izņēmums ir plašāks un ietver produktus, kas ar mazu sūtījumu palīdzību tiek sūtīti no vienas privātpersonas citai; produktus ceļotāju personīgajā bagāžā un citus nelielus sūtījumus; visos trīs gadījumos sūtījumu vērtība nedrīkst pārsniegt 1000 GBP, ja tie nav daļa no importa darījumu sērijas, ko var pamatot uzskatīt par tādiem, kas veikti atsevišķi, lai izvairītos no ORIG.18. panta prasību piemērošanas.

Saistībā ar importu AK attiecīgi pastāv nelielu sūtījumu kategorija, kuru vērtība nepārsniedz 1000 GBP un kas nav nelieli sūtījumi no vienas privātpersonas citai vai produkti ceļotāju personīgajā bagāžā, kuri var tikt importēti AK komerciāli.

Paziņojumu par izcelsmi var sagatavot vienam sūtījumam vai identisku produktu vairākkārtīgiem sūtījumiem (sk. šo norādījumu iedaļu par paziņojumiem par izcelsmi vairākkārtīgu sūtījumu gadījumā). **Viens vai vairāki sūtījumi**

Eksportētājs, kurš sagatavo paziņojumu:

- a) ir persona, kura atrodas AK vai ES un izpilda attiecīgās Puses noteiktos juridiskos pienākumus;
- b) eksportē vai ražo attiecīgo produktu un sagatavo paziņojumu par izcelsmi;
- c) ir atbildīgs par pareizu izcelsmes produktu identificēšanu rēķinā vai jebkurā citā dokumentā;
- d) saglabā paziņojuma par izcelsmi kopiju (un visus citus dokumentus, kas attiecas uz izcelsmes produkta izcelsmi) vismaz četrus gadus.

Eksportētājs, kurš sagatavo paziņojumu

Eksportētājs var būt jebkura persona (piemēram, ražotājs vai tirdzniecības uzņēmums), kurš sagatavo produkta eksportā iesaistītu paziņojumu par izcelsmi, ja šī persona ievēro TSN izklāstītos noteikumus. Nav noteikts, ka eksportētājs iesniedz eksporta muitas deklarāciju. **Kas var rīkoties kā eksportētājs?**

Eksportētājs tiek identificēts ar savu eksportētāja atsauces numuru, kuru, ja nav noteikts citādi⁴, iekļauj paziņojumā par izcelsmi⁵. Šo numuru var nenorādīt saskaņā ar attiecīgās Puses nacionālajiem tiesību aktiem. Ja eksportētāja atsauces numurs nav piešķirts, proti, eksportētāju nevar identificēt, eksportētājs var norādīt savu pilno adresi zem sadaļas «Vieta un datums». Ņemot vērā šī nosacījuma īstenošanas ES un AK pašreizējos nosacījumus, numuru var atstāt tukšu tikai tad, ja paziņojumi par izcelsmi ir sagatavoti ES attiecībā uz sūtījumiem, kuru vērtība nepārsniedz 6000 eiro un kuru gadījumā eksportētājam **Kā eksportētājs tiek identificēts paziņojumā par izcelsmi**

⁴ Ja tas ir gadījums, kad eksportētājam nav piešķirts numurs, lauku var atstāt tukšu.

⁵ Ja prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu pamatojas uz importētāja zināšanām, nav paziņojuma par izcelsmi un šāda eksportētāja identifikācija nav vajadzīga.

nav jāreģistrējas REX, kā skaidrots iepriekš.

Attiecīgajos ES un AK tiesību aktos var noteikt, kas var rīkoties kā «eksportētājs» TSN īstenošanas nolūkā.

ES eksportētājam ir jāreģistrējas reģistrēto eksportētāju (REX) sistēmā, un eksportētāja atsauces numurs ir REX numurs, ko piešķir minētā sistēma.

Informāciju par reģistrēšanos REX sistēmā skatiet šeit:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/calculation-customs-duties/rules-origin/general-aspects-preferential-origin/arrangements-list/generalised-system-preferences/the-register-exporter-system-en

Eksportētāja atsauces numuru var nenorādīt paziņojumā par izcelsmi, ja eksportētāja sūtījuma vērtība nepārsniedz 6000 eiro (SMK IA 68. panta 4. punkts). Šādu sūtījumu gadījumā jebkurš ES eksportētājs drīkst sagatavot paziņojumus par izcelsmi, lai pieprasītu preferenciālā tarifa režīma piemērošanu AK, un attiecīgo paziņojuma par izcelsmi datu elementu var atstāt tukšu (PIELIKUMS ORIG-4). Kā norādīts iepriekš, šajā gadījumā eksportētājs var norādīt savu pilno adresi zem sadaļas «Vieta un datums».

Eksportētāja atsauces numura (proti, REX numura) nenorādīšana paziņojumā par izcelsmi, ko sagatavojis ES eksportētājs, nenozīmē, kas šis paziņojums par izcelsmi nav autentisks.

AK eksportētāja atsauces numurs ir EORI numurs, kurš sākas ar «GB». EORI numuru varat pārbaudīt šeit: <https://www.gov.uk/check-ori-number>

Paziņojuma derīguma periodu norāda tikai tad, ja paziņojumu sagatavo vairākiem sūtījumiem. Ja paziņojums tiek sagatavots vienam sūtījumam, vārdi «(Periods: no.....līdz.....(1))» nav jāreproducē, jo lauku drīkst atstāt tukšu.

***Paziņojuma derīguma termiņa norādīšana
Izcelsmes norādes aizpildīšana***

Produktu izcelsmi var norādīt pilnībā vai ar saīsinājumiem. ES gadījumā izcelsmi var norādīt šādi: *Union*, *European Union*, *EU*, *UE* utt. AK gadījumā izcelsmi var norādīt šādi: *United Kingdom*, *UK*, *GB* utt. Paziņojumos, kas sagatavoti ES, jāizvairās jebkādā formā norādīt atsevišķas dalībvalstis. Nevar izmantot divkāršu apzīmējumu «EU/UK».

«Eksportētāja nosaukumu» var rakstīt ar roku, bet tas nav obligāti. Eksportētāja nosaukums ir tās (juridiskās vai fiziskās) personas nosaukums, kam piešķirts attiecīgais eksportētāja atsauces numurs. Ja nav piešķirts nekāds numurs un eksportētāja atsauces numurs tiek atstāts tukšs, vislabāk iekļaut identificējošu informāciju (pilnu adresi), kā norādīts iepriekš, jo īpaši tad, ja eksportētāja dati nav iekļauti rēķinā vai citā dokumentā, ko izmanto paziņojumam par izcelsmi.

Eksportētāja nosaukuma norādīšana

Paziņojuma par izcelsmi sagatavošanas datums ir norādīts paziņojumā, bet to var izlaist, ja datums ir iekļauts pašā dokumentā (piemēram, rēķina datums). Retrospektīvi sagatavota paziņojuma par izcelsmi gadījumā, paziņojuma par izcelsmi sagatavošanas datums jānorāda, jo

Paziņojuma derīguma termiņa norādīšana

rēķina datums un paziņojuma datums būs atšķirīgi.

Paziņojums par izcelsmi ir derīgs 12 mēnešus pēc tā sagatavošanas datuma vai ilgāku laika periodu, ko noteikusi importētāja Puse, bet ne ilgāk kā 24 mēnešus. AK eksportētāja sagatavots paziņojuma par izcelsmi ir derīgs 12 mēnešus. Attiecībā uz importu AK - ES eksportētāja sagatavots paziņojums par izcelsmi ir derīgs 24 mēnešus atbilstoši šā nosacījuma pašreizējam īstenošanas statusam.

Paziņojuma spēkā esamība

Paziņojumam par izcelsmi ir jābūt derīgam tad, kad tiek pieteikta prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu. Tas var būt brīdī, kad importa deklarāciju par izcelsmes produktu pieņem muitas dienests, vai brīdī, kad iesniedz retrospektīvo prasību (attiecībā uz atmaksu vai atbrīvojumu, sk. ORIG.18.a pantu).

Paziņojumu par izcelsmi var sagatavot jebkurā laikā, proti, gan pirms, gan pēc, gan attiecīgo produktu eksporta laikā. Tomēr to var izmantot tikai kā pamatu prasībai par preferenciālā tarifa režīma piemērošanu tā derīguma periodā.

Kad drīkst sagatavot paziņojumu par izcelsmi?

Jautājums par tāda paziņojuma par izcelsmi aizstāšanu, kas izdots ES-AK TSN kontekstā, lai sūtītu produktus uz kādu citu vietu ES, ir iekšējs ES jautājums, un tāpēc to regulē (tikai)

SMK ĪA 69. pants.

Nav juridiskas jēdziena «dokuments» definīcijas.

Vienīgā juridiskā prasība, lai rēķins vai jebkāds dokuments tiktu uzskatīts par paziņojuma par izcelsmi pamatu, ir tāda, ka šim dokumentam ir jāsaturs pietiekami sīks izcelsmes produktu apraksts, lai šos produktus varētu identificēt. Citi produkti, kas arī var būt iekļauti tajā pašā rēķinā vai citā dokumentā, ir skaidri jānodala no izcelsmes produktiem.

Kas ir «jebkurš cits dokuments», kurā norāda paziņojuma par izcelsmi tekstu

Tā kā saskaņā ar TSN nav nepieciešams komerciāls dokuments, paziņojumu par izcelsmi var nodrukāt uz jebkura dokumenta, ja šis dokuments ļauj identificēt produktu. Šāds nosacījums ir spēkā, jo dokumenta raksturs nav svarīgs, bet gans saturs, lai būtu iespēja identificēt izcelsmes produktu. Šajā ziņā var izmantot ne tikai komerciālus, bet arī jebkurus citus dokumentus (piemēram, uzņēmuma veidlapu), bet tikai tad, ja šajos dokumentos ir pietiekami sīki aprakstīts izcelsmes produkts, lai to varētu identificēt un lai varētu ievērot nosacījumus, kas skaidroti zemāk punktā «Vai eksportētājs drīkst izmantot citas personas dokumentu, lai sagatavotu paziņojumu par izcelsmi».

Gan rēķina vai cita dokumenta oriģinālam, gan to kopijām ir vienlīdzīgs statuss, un tos vai tās var izmantot paziņojuma par izcelsmi vajadzībām. Dokuments var būt elektroniskā formā.

Kas izsniedz dokumentu, ko izmanto paziņojuma vajadzībām?

TSN nosaka, ka paziņojums par izcelsmi ir jāgatavo eksportētājam, bet tajā nav nepārprotamas prasības par tās personas identitāti, kura izdod dokumentu, kas tiek izmantots, lai sagatavotu

paziņojumu.

Eksportētājam ir pienākums sniegt pietiekamu produktu aprakstu pat tad, ja tā paziņojums par izcelsmi ir norādīts uz citas personas dokumenta.

Tāpēc nekas TSN neizslēdz šādus scenārijus, kad ražotājs un tirdzniecības (eksporta) uzņēmums atrodas eksportētājas Puses teritorijā un kad:

- ražotājs, kurš rīkojas kā «eksportētājs» (lai gan pats neeksportē produktus), sagatavo paziņojumu par izcelsmi uz sava dokumenta;

- tirdzniecības uzņēmums, kurš rīkojas kā «eksportētājs», pamatojoties uz ražotāja sniegto informāciju, sagatavo paziņojumu par izcelsmi uz sava dokumenta;

- ražotājs, kurš rīkojas kā «eksportētājs» (lai gan pats neeksportē produktus), sagatavo paziņojumu par izcelsmi uz tirdzniecības uzņēmuma dokumenta;

- tirdzniecības uzņēmums, kurš rīkojas kā «eksportētājs», pamatojoties uz ražotāja sniegto informāciju, sagatavo paziņojumu par izcelsmi uz ražotāja dokumenta.

Pēdējos divos gadījumos tomēr netieši tiek paredzēts, ka eksportētājam, kurš sagatavo paziņojumu par izcelsmi, bet nav persona, kura izsniegusi attiecīgo dokumentu, jābūt skaidri identificētam šajā dokumentā. Ja eksportētāja atsauces numurs nav piešķirts, proti, eksportētāju nevar identificēt, eksportētājs var norādīt savu pilno adresi zem sadaļas «Vieta un datums».

Ja «eksportētājs» (ražotājs vai tirgotājs) atrodas eksportētājas Puses teritorijā, bet tirgotāja, kurš izsniedz rēķinu, darbības vieta ir trešā valstī, «eksportētājam» nebūtu jā sagatavo paziņojums par izcelsmi uz šā tirgotāja dokumenta. Šādā gadījumā paziņojums par izcelsmi ir jānorāda uz «eksportētāja» izsniegta dokumenta (vai citas personas, kas atrodas Puses teritorijā, dokumenta atbilstoši vienam no scenārijiem, kas aprakstīti sadaļā «Kas ir «jebkurš cits dokuments», uz kura norāda paziņojuma par izcelsmi tekstu» eksportētājas Puses teritorijā).

Jānorāda, ka prasību piemērot preferenciālā tarifa režīmu, pamatojoties uz paziņojumu par izcelsmi, kas norādīts dokumentā, ko izsniedzis «eksportētājs» (ražotājs vai tirgotājs atbilstoši vienam no scenārijiem jautājumā par to, kādu dokumentus drīkst izmantot paziņojuma par izcelsmi vajadzībām), nedrīkst noraidīt tikai tāpēc, ka rēķins ir ticis izdots trešā valstī.

Tas nozīmē, ka ciktāl dokumentu, uz kura norādīts paziņojums par izcelsmi, ir izsniedzis eksportētājs (kuram jāatrodas eksportējošās Puses teritorijā), trešā valstī izdotu rēķinu pastāvēšana neietekmē paziņojuma spēkā esamību.

1. Vai eksportētājs drīkst izmantot citas personas dokumentu, lai sniegtu paziņojumu par izcelsmi?

2. Vai paziņojumu par izcelsmi var norādīt uz dokumenta, kas sagatavots trešā valstī?

4. PAZIŅOJUMS PAR IZCELSMI IDENTISKU PRODUKTU VAIRĀKKĀRTĪGIEM SŪTĪJUMIEM

4.1. Būtiskie noteikumi

ORIG.19. pants. Paziņojums par izcelsmi

(...)

Paziņojums par izcelsmi var attiekties uz:

- a) viena vai vairāku produktu vienreizēju importu Puses teritorijā; vai
- b) identisku produktu vairākkārtīgu ieviešanu Puses teritorijā periodā, kas norādīts paziņojumā par izcelsmi un kas nepārsniedz 12 mēnešus.

4.2. Paskaidrojumi

Paziņojums par izcelsmi identisku produktu vairākkārtīgiem sūtījumiem ir paziņojums, kurš derīgs identisku produktu sūtījumiem uz laiku, kas nepārsniedz 12 mēnešus. Paziņojums par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem sekmē tādu eksportētāju darbību, tostarp tādu ražotāju darbību, kas nosūta identiskus produktus noteiktā laika posmā; šādā gadījumā ir vajadzīgs tikai viens paziņojums, kas attiecas uz visiem produktiem, nevis atsevišķi paziņojumi katrā dokumentā, kas pievienots atsevišķam sūtījumam.

Paziņojums par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem ir derīgs tikai identiskiem produktiem, proti, produktiem, kas visos aspektos atbilst produktiem, kas norādīti produktu aprakstā un kas tajos pašos apstākļos ir ieguvuši savu izcelsmes statusu. Tāpēc produktu aprakstam dokumentā, ko izmanto paziņojuma par izcelsmi sagatavošanai attiecībā uz vairākkārtīgiem sūtījumiem, jābūt pietiekami precīzam, lai skaidri identificētu ne tikai attiecīgo produktu, bet arī identiskus produktus, ko vēlāk importēs, izmantojot šo paziņojumu.

Paziņojumā par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem jānorāda trīs datumi:

- a) tā noformēšanas datums (izsniegšanas datums);
- b) perioda uzsākšanas datums (sākuma datums);
- c) perioda beigu datums (beigu datums), kas nedrīkst būt vēlāk kā 12 mēnešus pēc tā apstiprinājuma datuma (lietošanas uzsākšanas datuma).

Saskaņā ar pielikuma ORIG-4 1. zemsvītras piezīmi, visa veida produktu imports jāveic periodā starp sākuma datumu un beigu datumu. Jebkurā gadījumā prasību nevar iesniegt pirms izsniegšanas datuma un sākuma datuma.

Paziņojumu par izcelsmi identisku produktu vairākkārtīgiem sūtījumiem var izmantot tikai kā pamatu prasībai piemērot preferenciālā tarifa režīmu attiecībā uz tām importa deklarācijām, kas pieņemtas sākuma datumā vai pēc tā un līdz paziņojumā norādītajam beigu datumam.

Kas ir paziņojums par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem?

Izmantošanas laiks

Kā izmantot paziņojumu par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem, lai pieprasītu preferences

Preferenciālā tarifa režīma piemērošanas prasības procedūra nedaudz **režīmu** atšķiras atkarībā no tā, vai prasība pamatojas uz paziņojumu par izcelsmi, kas sagatavots vienam sūtījumam vai identisku produktu vairākkārtīgiem sūtījumiem.

Paziņojumā par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem, ko izmanto sākuma datumā, norāda gan tā lietošanas sākuma, gan beigu datumu. Jebkura turpmāka prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu identiskiem produktiem periodā no sākuma līdz beigu datumam jābalsta uz šo sākotnējo paziņojumu.

Šajā nolūkā atsauci uz sākotnējo paziņojumu iekļauj datu elementā 2/3 (Uzrādītie dokumenti, sertifikāti un atļaujas, citas norādes) kā «papildu atsauci». Paziņojuma sākotnējās izmantošanas gadījumā, kā arī visiem citiem paziņojumiem derīguma periodā izmanto kodu «U118».

Turklāt importētājs savā lietvedībā saglabā komerciālus dokumentus, kas paredzēti identiskiem produktiem turpmākos pārvadājumos līdz derīguma perioda beigām. Šādu turpmāku sūtījumu dokumentos nav obligāti nepieciešams norādīt paziņojumu par izcelsmi.

Eksportētājam ir jāatsauc paziņojums par izcelsmi vairākkārtīgiem **Paziņojuma par izcelsmi** sūtījumiem, ja vairs netiek izpildīti tā izmantošanas nosacījumi. Atsaukums **izcelsmi** ir jādokumentē saistībā ar sākotnējo paziņojumu par izcelsmi **vairākkārtīgiem sūtījumiem** vairākkārtīgiem sūtījumiem. Kad atsaukums ir dokumentēts, jā sagatavo **sūtījumiem** jauns paziņojums par izcelsmi, ja piegādātie produkti atkal ir izcelsmes **atsaukšana** produkti.

Tā kā prasībai piemērot preferenciālo režīmu jābūt balstītai uz derīgu **Nevar retrospektīvi** paziņojumu par izcelsmi, šo paziņojumu nevar sagatavot retroaktīvi (proti, **izmantot** pēc prasības) un kā sākuma datumu norādīt datumu pirms izdošanas datuma. Tas var izraisīt situāciju, kad tiek pieprasīts piemērot preferenciālo režīmu, pamatojoties uz paziņojumu, kas vēl nav izsniegts un tādējādi attiecīgajā laikā nemaz nepastāv.

Piemēram:

Nav atļauts:

Produkti tiek eksportēti 1.4.2021. preferenciālā režīma piemērošana tiek pieprasīta 1.5.2021. eksportētājs sagatavo paziņojumu par izcelsmi vairākkārtīgiem pārvadājumiem 1.6.2021., kā tā piemērošanas periodu norādot laiku no 1.4.2021. līdz 30.3.2022. Tas nav atļauts, jo prasības iesniegšanas laikā (1.5.2021.) vēl nebija derīga paziņojuma par izcelsmi.

Atļauts:

Produkti tiek eksportēti 1.1.2021. preferenciālā režīma piemērošana tiek pieprasīta importa brīdī 10.1.2021. Paziņojumu par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem eksportētājs sagatavoja 5.1.2021. (tātad pirms prasības piemērot preferenciālo režīmu), kā piemērošanas periodu nosakot laiku no 5.1.2021. līdz 4.1.2022.

ES prasību piemērot preferenciālā tarifa režīmu parasti izvirza produktu **Retrospektīva prasība.** importa brīdī, lai gan tā var attiekties arī uz lūgumu

atmaksāt muitas nodokļus vai atbrīvot no tiem saistībā ar iepriekš veiktiem importa darījumiem, kā noteikts ORIG.18.a pantā (retrospektīvā prasība). Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu saistībā ar šādu agrāku importa darījumu var balstīties uz paziņojumu par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem, kas sagatavots retrospektīvi.

Paziņojumam par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem ir jāglabājas importētāja lietvedībā līdz brīdim, kamēr vien tiek prasīta **Dokumentu uzglabāšanas prasības** preferenciālā tarifa režīma piemērošana, un tam ir jāpievieno rēķini vai citi darījumu apliecinājoši dokumenti, kuros norādīti produktu daudzumi, attiecībā uz kuriem var izmantot paziņojumu, lai pamatotu prasību.

Kas attiecas uz dokumentu uzglabāšanas noteikumu prasībām, paziņojuma par izcelsmi vairākkārtīgiem sūtījumiem glabāšanas termiņi ir jārēķina no tā derīguma termiņa beigu datuma.

5. IMPORTĒTĀJA ZINĀŠANAS

5.1. Būtiskie noteikumi

ORIG.21. pants. Importētāja zināšanas

Lai iesniegtu prasību par preferenciālā tarifa režīma piemērošanu atbilstoši ORIG.18. panta 2. punkta b) apakšpunktam [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu], importētāja zināšanām par to, ka attiecīgā produkta izcelsme ir eksportētājas Puses teritorijā, jāpamatojas uz informāciju, kas pierāda produkta izcelsmi un izpilda šajā nodaļā izklāstītās prasības.

Pirms pieprasīt preferenciālā režīma piemērošanu, ja importētājs nespēj saņemt šā panta 1. punktā minēto informāciju, jo eksportētājs to uzskata par konfidenciālu, vai jebkāda cita iemesla dēļ, eksportētājs var sniegt paziņojumu par izcelsmi tā, lai importētājs varētu pieprasīt piemērot preferenciālā tarifa režīmu, pamatojoties uz ORIG.18. panta 2. punkta a) apakšpunktu [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu].

5.2. Paskaidrojumi

Importētāja zināšanas ir viens no diviem pamatiem, lai ***Kas ir importētāja importētājs*** varētu pieprasīt preferenciālā tarifa režīma ***zināšanas?*** piemērošanu. Tās ļauj importētājam pieprasīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu, tikai pamatojoties uz savām zināšanām par importēto produktu izcelsmes statusu (ORIG.21. pants). Šīs zināšanas pamatojas uz informāciju, kas sniegta pavaddokumentos vai produkta eksportētāja vai ražotāja nodrošinātajos dokumentos, kas ir importētāja rīcībā. Šī informācija ir pietiekams pierādījums, lai uzskatītu, ka produktam ir noteikta izcelsme.

Importētājam, kurš savu prasību pamato ar savām zināšanām, ir jābūt informācijai, kas saistīta ar produkta izcelsmi un citām prasībām, kuras noteiktas 2. nodaļā «Izcelsmes noteikumi», pirms pieprasīt preferences piemērošanu.

Ja importētājs no eksportētāja nevar saņemt informāciju, kas ***Kad importētājam saistīta ar produkta izcelsmi, jo eksportētājs šādu informāciju jāsaņem informāciju?*** uzskata par konfidenciālu, vai kāda cita iemesla dēļ, importētājam nevajadzētu pieprasīt preferences piemērošanu, pamatojoties uz savām zināšanām. Tā vietā, pirms pieprasīt preferences piemērošanu, importētājs varētu no eksportētāja saņemt paziņojumu par izcelsmi un pieprasīt preferences piemērošanu uz šāda pamata (TSN 21. panta 2. punkts). Eksportētājiem ir izvēle izsniegt paziņojumu par izcelsmi un izvairīties no informācijas sniegšanas importētājam. Importētājiem nav obligāti jāpaļaujas uz importētāja zināšanām, ja tie nespēj izpildīt visus saistītos nosacījumus. Tas atbilst izvēles iespējai, kas paredzēta ORIG.18.2. pantā, pirms pieprasīt preferenciālā režīma piemērošanu, lai zināšanu vietā pamatotu savu prasību ar paziņojumu par izcelsmi.

Informācija, kas pierāda, ka produkts ir izcelsmes produkts, var pamatoties uz jebkuru dokumentu, kas satur informāciju, kura saistīta ar šādiem aspektiem:

- i) ja izcelsmes kritērijs ir «pilnībā iegūts», piemērojamā kategorija (piemēram, novākšana, izrakšana, zvejniecība) un ražošanas vieta; **Informācija, kurai importētājam jābūt kā pierādījumiem par izcelsmi**
- ii) ja izcelsmes kritērijs ir balstīts uz tarifa pozīcijas maiņu, saraksts ar visiem «nenoteiktas izcelsmes materiāliem», tostarp to tarifu klasifikācija (2, 4 vai 6 ciparu formātā atkarībā no izcelsmes kritērija);
- iii) ja izcelsmes kritērijs ir balstīts uz vērtības metodi, gala produkta vērtība, kā arī visu to nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtība, kas izmantoti attiecīgā produkta ražošanā;
- vi) ja izcelsmes kritērijs ir balstīts uz svaru, gala produkta svars, kā arī to nenoteiktas izcelsmes materiālu svars, kuri izmantoti gala produktā;
- v) ja izcelsmes kritērijs ir balstīts uz konkrētu ražošanas procesu, šā specifiskā procesa apraksts.

Šī informācija var būt jebkura pavaddokumenta formā, tostarp piegādātāja deklarācijas formā vai jebkāda cita dokumenta formā, ko eksportētājs Puses teritorijā eksportētāji izmanto, lai pierādītu produkta izcelsmi, un ko eksportētājs varētu būt saņēmis no saviem piegādātājiem un nodevis importētājam.

Tā kā importētājs iesniedz prasību, pamatojoties uz savām zināšanām, netiek izmantots paziņojums par izcelsmi, nav jāidentificē neviens eksportētājs (tostarp arī ražotājs) un nav jāveic nekādas darbības, kas saistītas ar preču preferenciālo izcelsmi eksportētājas Puses teritorijā. Importētājam, kurš balstās uz «importētāja zināšanām», nav jābūt reģistrētam REX datubāzē.

Ja preferences piemērošana tiek pieprasīta saskaņā ar izcelsmes kvotas atkāpi atbilstoši pielikumam Orig-2a: Izcelsmes kvotas un alternatīviem produktu izcelsmes noteikumiem pielikumā Orig-2 [Produktu izcelsmes noteikumi]], importētājs var pamatot savu prasību ar savām zināšanām. Šādā gadījumā importētājam ir jāzina, ka produkts neatbilst pielikumā Orig-2 izklāstītajam produktu noteikumam, bet gan tikai alternatīvam produktu noteikumam, kas paredzēts pielikumā Orig-2 un ir piemērojams tarifu kvotas norādīšanai muitas deklarācijā.

Ja importēšanas brīdī importētājs nav pieprasījis preferences piemērošanu, tas var pieprasīt preferences piemērošanu retrospektīvi, pamatojoties uz savām zināšanām, ja viņam ir ar produkta izcelsmi saistīta informācija, kā arī ar citām prasībām, kas izklāstītas 2. nodaļā «Izcelsmes noteikumi», saistīta informācija.

Importētājs vismaz trīs gadus uzglabā visus dokumentus, kas pierāda, ka visi produkti, kam piemērots preferenciālā tarifa režīms, ir izcelsmes produkti. Laika periodu aprēķina no datuma, kad sagatavota importa deklarācija.

Importētājs, kurš pieprasījis preferenci, pamatojoties uz savām zināšanām, nevar:

Izcelsmes kvotas izņēmums un importētāja zināšanas

Retrospektīva prasība, pamatojoties uz zināšanām

Dokumentu uzglabāšanas prasības

a) mainīt savu prasību un to pamatot ar paziņojumu par **Importētāja zināšanas kā gadījumos, kas nav noteikti ES tiesību aktos, kā arī ievērojot atsevišķa iespēja ierobežojumus, kas piemēroti dēļ vajadzības nodrošināt derīgu pieprasīt preferences paziņojumu prasības iesniegšanas brīdī; piemērošanu**

b) pārbaudes procedūras laikā vai pēc tās izmantot eksportētāja sagatavotu paziņojumu par izcelsmi, lai pierādītu produkta izcelsmi;

c) pieprasīt preferences piemērošanu retrospektīvi, pamatojoties uz paziņojumu par izcelsmi.

Importētājs izvēlas vienu no savas prasības pamatiem. Ja importētājs piesaka prasību, pamatojoties uz importētāja zināšanām, lai mainītu šo prasību, importētājam ir jāmaina muitas deklarācija, ko var darīt tikai gadījumos, kas noteikti SKM (sk. SMK 173. pantu). Piemēram, ja importētājs kļūdas pēc importa deklarācijā ir izmantojis nepareizu kodu (proti, kodu «U117», kas atbilst importētāja zināšanām, nevis kodu «U116», kas atbilst paziņojumam par izcelsmi), lai gan importētājam ir paziņojums par izcelsmi, ko pirms prasības ir izsniedzis eksportētājs.

Ja importētājs izdara apgalvojumus par izcelsmi, pamatojoties uz savām zināšanām, importētājam jābūt pārliecinātam, ka tam ir informācija, kas apliecina produkta izcelsmi un atbilst izcelsmes nodaļas prasībām, kā noteikts TSN ORIG.21. panta 1. punktā. Pārbaudes process tiks īstenots saskaņā ar nolīguma nosacījumiem, kuri attiecas uz importētāja zināšanām un kuri neparedz administratīvu sadarbību (piemēram, kad importētājam ir jānodrošina visa nepieciešamā informācija, lai pierādītu izcelsmi).

Ja pārbaudes laikā importētājam nav nepieciešamās informācijas un ir jāmaksā nodokļi, importētājs vēlāk nevar pieprasīt nodokļu atmaksu, izmantojot retrospektīvu prasību, jo šāda iespēja atbilstoši ORIG.18.2. pantam ir pieejama tikai gadījumos, kad nav pieprasīta preferences piemērošana.

Importētāja zināšanas nav paredzētas kā veids, lai «pārbaudītu» prasību piemērot preferenci (proti, ja importētājam nav pietiekami informācijas, lai secinātu, ka produkts ir izcelsmes produkts, bet tas tāpat iesniedz prasību par preferenci, un, ja notiek pārbaude, paredz, ka

⁶ Pro memoria, tālāk norādīto konkrēto informāciju iekļauj datu elementā 2/3 (Sagatavotie dokumenti, sertifikāti un atļaujas, citas norādes):

- ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz «paziņojumu par izcelsmi vienreizējam sūtījumam — kodu «U116»;
- ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz «paziņojumu par izcelsmi vairākkārtīgiem identisku produktu sūtījumiem — kodu «U118»;
- kodu «U117», ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz «importētāja zināšanām».

būs iespēja pierādīt izcelsmi ar citiem līdzekļiem). To arī nevar izmantot gadījumos, kad importētājam nav paziņojuma par izcelsmi, bet tas uzskata, ka varētu šādu paziņojumu saņemt vēlāk: to var izmantot tikai tad, ja importētājam ir nepieciešamā informācija, lai pierādītu produkta izcelsmi.

6. Izcelsmes pārbaude

6.1. Būtiskie noteikumi

ORIG.24. pants. Pārbaude

1. Importētājas Puses muitas dienests ir tiesīgs veikt pārbaudi, lai pārlicinātos par produkta izcelsmi vai noteiktu, vai tiek ievērotas citas nodaļas prasības, balstot šo pārbaudi uz riska novērtēšanas metodēm, kas var ietvert nejaušo atlasi. Šādas pārbaudes var veikt, pieprasot informāciju no importētāja, kurš izvirzījis ORIG.18. pantā minēto prasību [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu] importa deklarācijas iesniegšanas laikā pirms vai pēc produktu izlaišanas.

2. Saskaņā ar 1. punktu pieprasītā informācija ietver tikai tālāk norādītos elementus:

a) ja prasība ir balstīta uz paziņojumu par izcelsmi, attiecīgo paziņojumu par izcelsmi; un

b) ja informācija attiecas uz izcelsmes kritēriju izpildi, kas ir:

i) ja izcelsmes kritērijs ir «pilnībā iegūts», piemērojamā kategorija (piemēram, novākšana, izrakšana, zvejniecība) un ražošanas vieta;

ii) ja izcelsmes kritērijs ir balstīts uz tarifa pozīcijas maiņu, saraksts ar visiem «nenoteiktas izcelsmes materiāliem», tostarp to tarifu klasifikācija (2, 4 vai 6 ciparu formātā atkarībā no izcelsmes kritērija);

iii) ja izcelsmes kritērijs ir balstīts uz vērtības metodi, gala produkta vērtība, kā arī visu to nenoteiktas izcelsmes materiālu vērtība, kas izmantoti attiecīgā produkta ražošanā;

vi) ja izcelsmes kritērijs ir balstīts uz svaru, gala produkta svars, kā arī to nenoteiktas izcelsmes materiālu svars, kuri izmantoti gala produktā;

v) ja izcelsmes kritērijs ir balstīts uz konkrētu ražošanas procesu, šā specifiskā procesa apraksts.

3. Sniedzot pieprasīto informāciju, importētājs var pievienot jebkādu citu informāciju, ko tas uzskata par būtisku pārbaudes vajadzībām.

4. Ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz paziņojumu par izcelsmi, importētājs iesniedz šo paziņojumu par izcelsmi, bet var atbildēt importētājas Puses muitas dienestam, ka importētājs nevar nodrošināt informāciju, kas minēta 2. punkta b) apakšpunktā.

5. Ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai ir balstīta uz importētāja zināšanām, kad muitas iestāde ir pieprasījusi informāciju atbilstoši 1. punktam, importētājas Puses muitas iestāde, kas veic pārbaudi, var pieprasīt importētājam

sniegt papildu informāciju, ja šī muitas iestāde uzskata, ka ir nepieciešama papildu informācija, lai pārbaudītu produkta izcelsmes statusu un noteiktu, vai ir izpildītas citas šīs nodaļas prasības. Importētājas Puses muitas dienests attiecīgā gadījumā ir tiesīgs pieprasīt importētājam konkrētu dokumentāciju un informāciju.

6. Ja importētāja Puses muitas dienests nolēmj apturēt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu attiecīgajam produktam, kamēr tiek gaidīti pārbaudes rezultāti, produktu izlaišana importētājam tiks piedāvāta, ievērojot attiecīgus piesardzības pasākumus, tostarp pieprasot garantijas. Preferenciālā tarifa režīma piešķiršanas apturēšana jāpārtrauc pēc iespējas ātrāk pēc tam, kad importētājas Puses muitas dienests ir pārliecinājies par attiecīgo produktu izcelsmes statusu vai šīs nodaļas citu prasību izpildi.

ORIG.25. pants. Administratīvā sadarbība

1. Lai nodrošinātu pareizu šīs nodaļas piemērošanu, Puses sadarbojas ar katras Puses muitas dienestu starpniecību, lai pārbaudītu, vai produkts ir izcelsmes produkts un atbilst citām šajā nodaļā izklāstītajām prasībām.

2. Ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai bija balstīta uz paziņojumu par izcelsmi, attiecīgi no sākuma pieprasot informāciju atbilstoši ORIG.24. panta 1. punktam [Pārbaude] un pamatojoties uz importētāja atbildi, importētājas Puses muitas dienests, kas veic pārbaudi, var arī pieprasīt no eksportētājas Puses muitas dienesta informāciju divu gadu laikā pēc produktu importa vai no brīža, kad prasība tiek iesniegta saskaņā ar ORIG.18.a panta 2. punkta a) apakšpunktu [Prasības piemērot preferenciālo režīmu laiks], ja importētājas Puses muitas dienests, kurš veic pārbaudi, uzskata, ka ir nepieciešama papildu informācija, lai pārbaudītu produkta izcelsmes statusu vai citu šajā nodaļā izklāstīto prasību izpildi. Informācijas pieprasījumā iekļauj šādus elementus:

- a) paziņojums par izcelsmi;
- b) muitas dienesta, kas iesniedz pieprasījumu, identifikācijas dati;
- c) eksportētāja nosaukums;
- d) pārbaudes mērķis un apjoms;
- e) cita attiecīga dokumentācija.

Turklāt importētājas Puses muitas dienests attiecīgā gadījumā ir tiesīgs pieprasīt eksportētājas Puses muitas dienestam konkrētu dokumentāciju un informāciju.

3. Eksportētājas Puses muitas dienests atbilstoši tā valsts tiesību aktiem un noteikumiem ir tiesīgs pieprasīt dokumentāciju vai izpēti, aicinot iesniegt pierādījumus vai apmeklējot eksportētāja telpas, lai pārskatītu dokumentāciju un novērotu telpas, kas tiek izmantotas

produkta ražošanai.

4. Neskarot 5. punkta noteikumus, eksportētāja Puses muitas dienestam, kurš saņem 2. punktā minēto pieprasījumu, ir pienākums sniegt importētāja Puses muitas dienestam šādu informāciju:

- a) prasītos dokumentus, ja tādi ir pieejami;
- b) atzinumu par produkta izcelsmes statusu;
- c) pārbaudāmā produkta aprakstu un tarifu klasifikāciju, kas ir būtiska šīs nodaļas piemērošanai;
- d) ražošanas procesa aprakstu un skaidrojumu, kas ir pietiekami detalizēts, lai pamatotu produkta izcelsmes statusu;
- e) informāciju par to, kādā veidā tika veikta produkta pārbaude; un
- f) attiecīgā gadījumā pavaddokumentus.

5. Eksportētāja Puses muitas dienests nesniedz informāciju, kas norādīta 4. punkta a), d) un f) apakšpunktā, importētājas Puses muitas dienestam, ja eksportētājs šo informāciju uzskata par konfidenciālu.

6. Katra Puse informē otru pusi par muitas iestāžu kontaktinformāciju un paziņo otrai Pusei par jebkādam izmaiņām šajā kontaktinformācijā 30 dienu laikā pēc šādu izmaiņu veikšanas.

6.2. Paskaidrojumi

Pārbaudi ierosina riska novērtēšanas metožu (kuras netiek sīkāk izklāstītas šajās īstenošanas vadlīnijās) pielietošanas rezultātā pēc tam, kad importētājs ir iesniedzis prasību preferenciālā tarifa režīma piemērošanai. Kad ir pieņemta muitas deklarācija preču izlaišanai brīvā apgrozībā, pārbaudi var veikt pirms vai pēc preču izlaišanas un tās rezultātā var netikt atļauta preferenciālā tarifa režīma piemērošana un rasties muitas parāds.

Noteikumi par pārbaudi nosaka, kādus soļus šajā procesā var veikt importēšanas muitas dienests, lai pārliecinātos, ka prasība piemērot preferenciālo režīmu ir pareiza.

Prasības pamatojums, proti, balstīšanās uz paziņojumu par izcelsmi vai importētāja zināšanām nosaka, kādā veidā tiek veikta pārbaude.

Ja prasība ir balstīta uz **importētāja zināšanām**, pārbaude visticamāk ietvers šādus divus posmus:

1. solis. Importēšanas muitas dienests pieprasa no importētāja ne vairāk informācijas, kā noteikts ORIG 24. panta 2. punkta datu elementu sarakstā.

2. solis. Ja importēšanas muitas dienestam vajadzīgs vairāk

Kāpēc un kad pārbaudi var uzsākt?

Prasības pamats nosaka, kā tiek veikta pārbaude.

Pārbaude (Importētāja zināšanas)

Divu soļu pārbaude (importētāja zināšanas)

informācijas, lai noteiktu produkta izcelsmes statusu, kā arī pēc 1. soļa izpildes importētāja Puse var lūgt importētājam sniegt papildu informāciju (ORIG.24. panta 5. punkts).

«Importētāja zināšanu» gadījumā importētājam jāspēj pierādīt, ka produkts ir izcelsmes produkts un atbilst prasībām, kas noteiktas Otrās sadaļas 2. nodaļā (Izcelsmes noteikumi), ES-AK TSN pirmajā daļā. **(Importētāja zināšanas) Importētāja pienākums sniegt importētāja valsts muitas dienestam informāciju 1. soļa ietvaros**

Tā kā visai informācijai, kas pierāda, ka produkts ir izcelsmes produkts un atbilst prasībām, kuras noteiktas 2. nodaļā (Izcelsmes noteikumi), Otrajā sadaļā, ES-AK TSN pirmajā daļā, ir jābūt pieejamai, importētājam ir pienākums sniegt pieprasīto informāciju importēšanas muitas iestādei. Šīs prasības neievērošanas rezultātā preferenciālā tarifa režīma piemērošana tiks noraidīta un attiecīgi tiks piemēroti administratīvie pasākumi vai soda sankcijas.

Importētāja valsts muitas dienests drīkst iesniegt papildu informācijas pieprasījumu importētājam tikai pēc tam, kad importētājam ir iesniegts informācijas pieprasījums (1. solis), un ja šāds dienests uzskata, ka produkta izcelsmes statusa pārbaudei ir nepieciešama šāda papildu informācija. **Pieprasījums sniegt papildu informāciju (importētāja zināšanas), 2. solis**

Importēšanas muitas iestāde nevar pieprasīt administratīvu sadarbību no eksportēšanas muitas iestādes (ORIG.25. panta 2. punkts), jo eksportētājā Pusē nav noteikts neviens eksportētājs.

Ja prasība ir balstīta uz eksportētāja sagatavotu paziņojumu par izcelsmi eksportētāja Puses valstī, pārbaude visticamāk ietvers šādus divus posmus: **Pārbaude (Paziņojums par izcelsmi)**

a) importēšanas muitas dienests vērsas pie importētāja (ORIG 24. pants); vai

b) tiek tieši uzsākta administratīvā sadarbība, adresējot šo jautājumu eksportēšanas muitas dienestam (ORIG 25. pants). **Divi varianti: pārbaude, kas adresēta importētājam, vai administratīvā sadarbība**

a) Importēšanas muitas dienests vērsas pie importētāja (ORIG 24. pants) **Pārbaude, kas adresēta importētājam (Paziņojums par izcelsmi)**

Importēšanas muitas dienests pieprasa no importētāja ne vairāk informācijas, kā noteikts ORIG.24. panta 2. punkta datu elementu sarakstā, kas sākas ar paziņojumu par izcelsmi (sarakstā a) apakšpunkts). Importētājs iesniedz šo paziņojumu par izcelsmi, bet var atbildēt importētājas Puses muitas dienestam, ka importētājs nevar nodrošināt citu informāciju, kas minēta saraksta b) apakšpunktā (ORIGIN.24. panta 4. punkts).

Ja importēšanas muitas dienestam tas vajadzīgs, papildus paziņojumam par izcelsmi tiek pieprasīta informācija no importētāja, lai pārbaudītu produkta izcelsmes statusu, bet, ja importētāja sniegtā informācija nav pietiekama, importēšanas muitas dienests ir tiesīgs pieprasīt administratīvo sadarbību no eksportēšanas muitas dienesta (ORIG.25. panta 2. punkts).

Tomēr importēšanas muitas dienests var uzskatīt, ka nav pienācīgi no sākuma pieprasīt no importētāja informāciju, kas nav paziņojums par izcelsmi, un uzreiz tieši uzsākt administratīvo sadarbību.

Importētājs, kuram pieprasa iesniegt informāciju, ir tiesīgs sniegt šo (Paziņojums par informāciju importēšanas muitas iestādei. Tomēr papildus importētāja izcelsmi) (pircēja) un eksportētāja (pārdevēja) līgumiskajiem pienākumiem ES-AK Eksportētājam nav TSN Pirmās daļas Otrās sadaļas 2. nodaļā (Izcelsmes noteikumi) nav pienākuma sniegt iekļauti nekādi eksportētāja pienākumi sniegt informāciju importētājam pat informāciju in informāciju tad, ja importēšanas muitas dienests lūdz importētājam sniegt šo importētājam informāciju (lai gan importētājam to nav pienākums darīt), izmantojot pārbaudes pieprasījumu, kas adresēts importētājam.

b) Administratīvā sadarbība

Importētāja valsts muitas dienests nedrīkst veikt nekādas pārbaudes **Starp importētāja valsts darbības attiecībā uz eksportētāja Pusi, izņemot, ja šāds pieprasījums tiek muitas dienestu un izteikts eksportētāja valsts muitas pārvaldei, un tikai tādā gadījumā, ja eksportētāju nav tiešu prasība ir balstīta uz paziņojumu par izcelsmi. Importētāja valsts muitas attiecību dienests nevar iesniegt tiešus informācijas pieprasījumus eksportētājam vai pieprasījumus apmeklēt eksportētāja telpas pārbaudes procesa ietvaros.**

Ja prasība ir balstīta uz paziņojumu par izcelsmi, importēšanas muitas (Paziņojums par dienesta administratīvās sadarbības pieprasījums eksportēšanas muitas izcelsmi) dienestam ir iespējams attiecīgā gadījumā pēc informācijas pieprasījuma b) iespēja. importētājam, kā arī ja šis muitas dienests uzskata, ka papildu informācija Adm inistratīvās ir vajadzīga, lai pārbaudītu produkta izcelsmes statusu, vai sadarbojoties sadarbības tieši, no sākuma nevēršoties pie importētāja. Atbilstīgi ES REX sistēmai pieprasījums eksportēšanas dienestam var arī lūgt pārbaudīt tā eksportētāja juridiskās tiesības, kurš sagatavo paziņojumu par izcelsmi. Administratīvās sadarbības pieprasījumu ir iespējams tikai tad, ja prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu pamatojas uz paziņojumu par izcelsmi.

Importēšanas muitas dienesta pieprasījumu eksportēšanas muitas Adm inistratīvās dienestam var iesniegt tikai divu gadu laikā pēc produkta importa vai no sadarbības brīža, kad tiek iesniegta retrospektīva prasība saskaņā ar ORIG.18.a panta pieprasījums 2 gadu 2. punkta a) apakšpunktu. laikā

Eksportētāja valsts muitas dienests, kuram iesniegts pieprasījums, var lūgt Eksportētāja tiesības eksportētāju, kurš sagatavoja paziņojumu par izcelsmi, iesniegt un pienākumi attiecībā dokumentus un pierādījumus par paziņojumā par izcelsmi ietverto pret eksportētāja valsts produktu izcelsmes statusu. Tas var arī apmeklēt telpas, lai pārskatītu muitas dienestu uzskaites reģistrus attiecībā uz noteiktas izcelsmes produktiem un apskatītu ražotnes, kurās tika ražoti noteiktas izcelsmes produkti.

Eksportētājam, kuram iesniegts pieprasījums, ir pienākums sadarboties ar eksportētāja valsts muitas dienestu pārbaudes procesā, taču tam ir tiesības pārskatīt visu informāciju, kuru eksportētāja valsts muitas dienests plāno sniegt importētāja valsts muitas dienestam, atbildot uz informācijas pieprasījumu. Eksportētājs var attiecīgi nolemt, ka informāciju, kas ir uzskatāma par konfidenciālu, nedrīkst iesniegt importētāja valsts muitas dienestam.

Informāciju, ko eksportētājs uzskata par konfidenciālu, eksportēšanas **Konfidenciālas** muitas dienests var izmantot, lai sniegtu atzinumu atbilstoši **informācijas** ORIG.24. panta 4. punkta b) apakšpunktam. Šādā gadījumā **izmantošana** eksportēšanas muitas dienests var atzinumā norādīt, ka pēc pārbaudes **eksportēšanas** veikšanas (dokumentu pārskatīšanas, apmeklējuma u.c.), tas uzskata, ka **muitas dienesta** attiecīgie produkti ir (vai nav) uzskatāmi par produktiem, kuru izcelsme **atzinumam** ir Puses teritorijā un kuri atbilst pārējām prasībām, kas noteiktas Otrās sadaļas 2. nodaļā (Izcelsmes noteikumi), ES-AK TSN pirmajā daļā. Atzinumā tas var norādīt pārbaudes laikā izdarītos konstatējumus un atklātos faktus, taču tikai tos, ko atļauj eksportētājs.

7. Preferenciālā režīma piemērošanas noraidīšana

7.1. Būtiskie noteikumi

ORIG.26. pants. Preferenciālā tarifa režīma piemērošanas noraidīšana

1. Neskarot 3. punkta noteikumus, importētāja Puses muitas dienests var noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu, ja:

a) trīs mēnešu laikā pēc informācijas pieprasījuma atbilstoši ORIG.24. panta 1. punktam [Pārbaude]:

i) importētājs nav sniedzis atbildi;

ii) ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai bija balstīta uz paziņojumu par izcelsmi un nav iesniegts neviens paziņojums par izcelsmi; vai

iii) ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai bija balstīta uz importētāja zināšanām un importētāja sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu, ka produkts ir izcelsmes produkts;

b) trīs mēnešu laikā pēc papildu informācijas pieprasījuma atbilstoši ORIG.24. panta 5. punktam [Pārbaude]:

i) ja importētājs nav sniedzis atbildi; vai

ii) ja importētāja sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu, ka produkts ir izcelsmes produkts;

c) 10 mēnešu laikā pēc informācijas pieprasījuma atbilstoši ORIG.25. panta 2. punktam [Administratīvā sadarbība]:

i) ja eksportētājas Puses muitas dienests nav sniedzis atbildi; vai

ii) ja importētāja sniegtā informācija nav pietiekama, lai apstiprinātu, ka produkts ir izcelsmes produkts;

2. Importētāja Puses muitas dienests var noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu produktam, kuram importētājs pieprasa preferenciālā tarifa režīma piemērošanu, ja importētājs neizpilda šīs nodaļas noteikumu prasības, izņemot prasības attiecībā uz produktu izcelsmes statusu.

3. Ja importētājas Puses muitas dienestam ir pietiekams pamatojums, lai neatļautu preferenciālā tarifa režīma piemērošanu atbilstoši šā panta 1. punktam gadījumos, kad eksportētājas Puses muitas dienests ir sniedzis atzinumu atbilstoši ORIG.25. panta 4. punkta

b) apakšpunktam [Administratīvā sadarbība], apliecinot produktu izcelsmes statusu, importētājas Puses muitas dienests informē eksportētājas Puses muitas dienestu par savu nolūku liegt piemērot preferenciālā tarifa režīmu divu mēnešu laikā

pēc šā atzinuma saņemšanas datuma.

Ja tiek nosūtīts šāds paziņojums, pēc jebkuras Puses pieprasījuma trīs mēnešu laikā pēc paziņojuma datuma notiek apspriešanās. Apspriešanās periodu var pagarināt katrā atsevišķā gadījumā, Pušu muitas dienestiem par to vienojoties. Apspriešanās var notikt atbilstoši procedūrai, ko noteikusi Tirdzniecības specializētā komiteja muitas sadarbības un izcelsmes noteikumu jautājumos.

Ja, beidzoties apspriešanās periodam, importētājas Puses muitas dienests nevar apstiprināt, ka produkts ir izcelsmes produkts, tas var liegt piemērot preferenciālā tarifa režīmu, ja tam ir pietiekams pamatojums un ja importētājam ir tikusi dota iespēja tikt uzklautam. Tomēr, kad eksportētājas Puses muitas dienests apstiprina produktu izcelsmes statusu un sniedz šāda secinājuma pamatojumu, importētājas Puses muitas dienests neliedz piemērot preferenciālā tarifa režīmu produktam, pamatojoties vien uz to, ka ir piemērots ORIG.25. panta 5. punkts [Administratīvā sadarbība].

4. Visos gadījumos viedokļu atšķirības starp importētāju un importētājas Puses muitas dienestu risina atbilstoši importētājas Puses tiesību aktiem.

7.2. Paskaidrojumi

ES-AK TSN ir paredzēti precīzi termiņi un nosacījumi, saskaņā ar *Preferences noraidīšana* kuriem importēšanas muitas dienests var neļaut piemērot preferenciālā tarifa režīmu. Noraidījuma noteikumi *saskaņā ar ES-AK TSN* (ORIG.26. pantā) atspoguļo pasākumus, ko importēšanas dienests veicis pārbaudes procesā, katrai darbībai nosakot gadījumus, kas kalpo kā juridiskais pamats preferenciālā tarifa režīma piemērošanas noraidīšanai.

Termiņi, pēc kuriem importētāja valsts muitas dienests var *Termiņi* noraidīt preferenciālā tarifa režīma piemērošanu:

a) Pārbaudes pieprasījums, kas adresēts importētājam

1. solis: trīs mēneši pēc tam, kad importētājam tika iesniegts informācijas pieprasījums;

- nav atbildes, vai

- ja paziņojuma par izcelsmi gadījumā netiek iesniegts

- importētāja zināšanu gadījumā sniegtā informācija ir «nepietiekama», lai apstiprinātu produkta izcelsmes statusu.

2. solis: ja prasība preferenciālā tarifa režīma piemērošanai bija balstīta uz

importētāja zināšanām, trīs mēneši pēc papildu informācijas pieprasījuma nosūtīšanas importētājam:

- ja sniegtā informācija ir «nepietiekama», lai apstiprinātu produkta izcelsmes statusu.

b) Administratīvā sadarbība (tikai tad, ja prasība pamatojas uz paziņojumu par izcelsmi)

Desmit mēnešus no laika, kad pieprasījums par administratīvo sadarbību iesniegt eksportēšanas muitas dienestam, ja vien eksportēšanas muitas dienests nav sniedzis atzinumu, apliecinot produktu izcelsmes statusu saskaņā ar ORIG.24. panta 4. punkta b) punktu.

Iepriekš jau ir skaidrots, ka importēšanas muitas dienests var liegt **Kas ir «nepietiekams»?** piemērot preferenciālā tarifa režīmu, ja uz informācijas pieprasījumu netiek sniegta atbilde, vai gadījumos, kad prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu bijusi balstīta uz importētāja zināšanām, sniegtā informācija ir «nepietiekama», lai apstiprinātu produkta izcelsmes statusu. Termins ‘nepietiekams’ nav sīkāk definēts, taču ir uzskatāms, ka tas nozīmē (saprātīgi) nepietiekamu informāciju, ko sīkāk nosaka importētāja valsts muitas dienests. Termins «pietiekams» līdzīgā situācijā tiek izmantots SMK-IA 107. panta 2. punkta c) apakšpunkta ii) daļas kontekstā saistībā ar atteikumu piešķirt tarifa preferenci.

Importēšanas muitas dienests neliedz izmantot preferenciālā tarifa režīmu, kad importētājs pēc informācijas pieprasījuma atbilstīgi ORIG.24. panta 2. punktam nesniedz nekādu citu informāciju kā vien paziņojumu par izcelsmi. Šajā gadījumā, ņemot vērā faktu, ka papildu informācija ir nepieciešama, pārbaude var turpināties⁸ ar administratīvās sadarbības pieprasījumu, ko sagatavo importēšanas muitas dienests eksportēšanas muitas dienestam.

Ja eksportētājas Puses muitas dienests ir sniedzis importētājas Puses muitas dienestam informāciju, kas minēta ORIG.25. panta 4. punktā, importētājas Puses muitas dienests neliedz piemērot preferenciālā tarifa režīmu produktam, pamatojoties vien uz to, ka ir piemērots ORIG.25. panta 5. punkts, lai gan to var darīt, ja saņemtā informācija ir nepietiekama, lai apstiprinātu, ka produkts ir izcelsmes produkts.

Kas ir «nepietiekams»?

Importētāja atbilde pēc informācijas pieprasījuma saņemšanas 1. soļa ietvaros (Paziņojums par izcelsmi)

Nedrīkst liegt vien tāpēc, ka piemērots ORIG.25. panta

⁷ Komisijas īstenošanas regula (ES) 2015/2447 (2015. gada 24. novembris), ar ko paredz sīki izstrādātus noteikumus, kas vajadzīgi, lai īstenotu konkrētus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 952/2013, ar ko izveido Savienības Muitas kodeksu

⁸ Importētāja valsts muitas dienests var arī pieņemt lēmumu par preferenciālā režīma piemērošanu, pat ja atbildē tiek sniegta nepietiekama informācija, piemēram, ja pārbaude tika veikta nejaušas izlases veidā.

8. INFORMĀCIJAS KONFIDENCIALITĀTE

8.1. Būtiskie noteikumi

ORIG.21. pants. Importētāja zināšanas

(...)

Pirms pieprasīt preferenciālā režīma piemērošanu, ja importētājs nespēj saņemt šā panta 1. punktā minēto informāciju, jo eksportētājs to uzskata par konfidenciālu, vai jebkāda cita iemesla dēļ, eksportētājs var sniegt paziņojumu par izcelsmi tā, lai importētājs varētu pieprasīt piemērot preferenciālā tarifa režīmu, pamatojoties uz ORIG.18. panta 2. punkta a) apakšpunktu [Prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu].

ORIG.26. pants. Preferenciālā tarifa režīma piemērošanas noraidīšana

(...)

Ja, notekot apspriešanās periodam, importētājas Puses muitas dienests nevar apstiprināt, ka produkts ir izcelsmes produkts, tas var liegt piemērot preferenciālā tarifa režīmu, ja tam ir pietiekams pamatojums un ja importētājam ir tikusi dota iespēja tikt uzklausītam. Tomēr, kad eksportētājas Puses muitas dienests apstiprina produktu izcelsmes statusu un sniedz šāda secinājuma pamatojumu, importētājas Puses muitas dienests neliedz piemērot preferenciālā tarifa režīmu produktam, pamatojoties vien uz to, ka ir piemērots ORIG.25. panta 5. punkts [Administratīvā sadarbība].

ORIG.27. pants. Konfidencialitāte

1. Katra Puse saskaņā ar savas valsts tiesību aktiem un noteikumiem saglabā visas tās informācijas konfidencialitāti, ko tai sniegusi otra Puse atbilstoši šai nodaļai, un aizsargā šo informāciju no atklāšanas.

2. Ja, neskatoties uz ORIG.25. panta 5. punktu [Administratīvā sadarbība], eksportētājas Puses vai importētājas Puses muitas dienests no eksportētājā ir saņēmis konfidenciālu uzņēmējdarbības informāciju, pateicoties ORIG.24. panta [Pārbaude] un ORIG.25. panta [Administratīvā sadarbība] piemērošanai, šo informāciju neatklāj.

3. Katra Puse nodrošina, ka konfidenciāla informācija, kas iegūta saskaņā ar šo nodaļu, netiek izmantota mērķiem, kas nav lēmumu administrēšana un izpildes panākšana, kā arī konstatējumu izdarīšana saistībā ar izcelsmi un muitas jautājumiem, ja vien nav saņemta tās

personas vai Puses atļauja, kas konfidenciālo informāciju sniegusi.

4. Neskatoties uz 3. punktu, Puse var ļaut izmantot informāciju, kas apkopota saskaņā ar šo nodaļu jebkādos administratīvos, tiesvedības vai tiesvedībai līdzīgos procesos, kas uzsākti dēļ tādu ar muitu saistītu tiesību aktu nepildīšanas, ar ko tiek īstenota šī nodaļa. Puse informē personu vai Pusi, kas konfidenciālo informāciju sniegusi, pirms šādas izmantošanas.

8.2. Paskaidrojums

Lai pārliecinātos par produkta izcelsmi, ir jāpārzina konkrētais ražošanas process, klasifikācija, nenoteiktas izcelsmes materiālu vai jebkādi citu elementu, kas izmantoti izcelsmes statusa nodrošināšanai gala produktam, svars vai vērtība.

Šīs zināšanas bieži ietver informāciju, kas var būt konfidenciāla, jo šāda informācijas atklāšana var kaitēt attiecīgā eksportētāja komerciālajām interesēm. Tomēr pirms importēšanas muitas dienests pieņem lēmumu atļaut vai neatļaut piemērot preferenciālā tarifa režīmu, tam jāspēj saņemt pietiekami informācijas, lai pārliecinātos, ka produkts ir izcelsmes produkts. Tāpēc «uzņēmējdarbības konfidencialitāte» ir tik svarīgs preferenciālā tarifa režīma piemērošanas aspekts, pamatojoties uz produkta izcelsmi. Šajā ziņā jānodala eksportētāja informācijas atklāšana importētājam no eksportētāja vai importētāja informācijas atklāšanas muitas dienestiem.

Veids, kādā eksportētājs informē importētāju par produkta izcelsmes statusu, nosaka, kāda prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu tiek izvirzīta (proti, pamatojoties uz paziņojumu par izcelsmi vai importētāja zināšanām) un ietekmē pārbaudes procesu, jo īpaši jautājumu par to, kā muitas dienesti veic šo pārbaudi.

Izņemot iespējamās līgumiskās saistības, eksportētājs pats nosaka, kā informācija, kas saistīta ar izcelsmes produkta ražošanu, tiek kopīgota ar importētāju:

- ja prasība pamatojas uz paziņojumu par izcelsmi (ORIG.18. panta 2. punkta b) apakšpunkts) un pārbaudes pieprasījums no sākuma tiek adresēts importētājam, eksportētājs, kurš sagatavojis paziņojumu, nosaka, kāda informācija tiek kopīgota ar importētāju. Eksportētājs var nolemt:

- nesniegt nekādu informāciju, vai

Konfidencialitāte un produkta izcelsmes novērtēšana

Attiecības starp eksportētājas un importētājas Pusi

⁹ Šajās vadlīnijās lietotajiem terminiem «eksportētājs» un «importētājs» ir tāda pati nozīme, kā definēts TSN ORIG.2. pantā.

- sniegt vienu vai vairākus ORIG.24. panta 2) punktā noteiktos informācijas elementus:

- ja prasība pamatojas uz **importētāja zināšanām** (ORIG 18. panta 2. punkta b) apakšpunkts), eksportētājs jau ir dalījies visā informācijā ar importētāju, jo šai informācijai jābūt pieejamai laikā, kad prasība tiek iesniegta. Jānorāda, ka eksportētājs nebūtu jāpiespiež sniegt jebkādu informāciju importētājam, lai pieprasītu preferenci, pamatojoties uz tā zināšanām. Tā vietā eksportētājs var sniegt importētājam paziņojumu par izcelsmi, lai importētājs uz tā pamata pieprasītu preferences piemērošanu.

Secinājums: eksportētājs var brīvi noteikt, kāda informācija (ja vispār jebkāda), kas attiecas uz produkta izcelsmes statusu, tiek kopīgota ar importētāju.

Tas, kādā veidā eksportētājs sniedz informāciju importētājam, arī nosaka pārbaudes procesa veikšanas kārtību:

Ja pārbaudes pieprasījums no sākuma tiek adresēts importētājam

- ja prasība ir balstīta uz **paziņojumu par izcelsmi** un eksportētājs *Attiecības starp eksportētājas un importētājas Pusi* nolēmj nesniegt importētājam nekādu informāciju, visu informāciju, kas vajadzīga importēšanas muitas dienestam pēc sākotnējā šī dienesta informācijas pieprasījuma importētājam, pamatojoties uz ORIG.24. panta 2. punktu, jāsaņem no eksportēšanas muitas dienesta, izmantojot administratīvo sadarbību;

- ja prasība pamatojas uz **paziņojumu par izcelsmi** un eksportētājs atklāj vienu vai vairākus informācijas elementus, kas iekļauti ORIG.24. panta 2. punktā, šim nolūkam izmantojot importētāju, importēšanas muitas dienests var gūt iespēju apstiprināt produkta izcelsmes statusu vai jebkurā gadījumā ierobežot tās informācijas apjomu, kas būtu jāsaņem administratīvās sadarbības ceļā;

- ja prasība piemērot preferenciālā tarifa režīmu pamatojas uz **importētāja zināšanām**, importēšanas muitas dienesta pārbaude ir vērsta tikai uz importētāju un nekādā veidā neietver eksportētāju; pārbaude, izmantojot pieprasījumu par administratīvo sadarbību starp muitas dienestiem, nav iespējama.

Administratīvās sadarbības gadījumā:

- ja importēšanas muitas dienests pieprasa informāciju no eksportēšanas muitas dienesta saskaņā ar ORIG.25. pantā paredzēto procedūru (administratīvā sadarbība), eksportētājs atbilstoši ORIG.24. panta 5. punktam izlemj, vai informāciju, ko tas sniedz eksportēšanas muitas dienestam, šis

dienests var nosūtīt importēšanas muitas dienestam;

- tieši importēšanas muitas iestādes pieprasījumi eksportētājam vai dalība vizītēs eksportētāja telpās nav iespējama pārbaudes procesā.

ORIG.27. pantā ir iekļauti vairāki konkrēti nosacījumi, kas galvenokārt ir paredzēti katras Puses kompetentajām iestādēm, lai neļautu atklāt konfidenciālo informāciju, ko saņēmuši eksportēšanas vai importēšanas muitas dienesti atbilstoši nodaļai par izcelsmes noteikumiem, un ierobežotu šīs informācijas lietošanu šīs nodaļas vajadzībām. Šo noteikumu neievērošana attiecībā uz ikvienu Pusi atbilstoši to datu aizsardzības tiesību aktiem ir uzskatāma par šajā nolīgumā paredzēto saistību neizpildi.

1. punktā ir noteikti vispārīgi katras Puses pienākumi saglabāt ***Importētājas Puses tiesības un pienākumi***

konfidencialitāti un aizsargāt no atklāšanas informāciju, kas iegūta no otras Puses. Saskaņā ar 2. punktu tādas pašas prasības attiecas uz visu konfidenciālo uzņēmējdarbības informāciju, ko importēšanas muitas dienests ir saņēmis pārbaudes (ORIG.24. pants) un administratīvās sadarbības (ORIG.25. pants) laikā. Tas jo īpaši attiecas uz tādu informāciju kā ražošanas procesa apraksts un skaidrojums, kas ir pietiekami detalizēts, lai pamatotu produkta izcelsmes statusu.

3. punktā ir paredzēta t.s. «nolūka ierobežojuma klauzula», proti, jebkādu informāciju, ko importētāja Puse ieguvusi no importētāja, eksportētāja, eksportētājas Puses, var izmantot tikai lēmumu administrēšanai un izpildes panākšanai, kā arī konstatējumiem saistībā ar izcelsmi un muitas jautājumiem, ja vien persona vai Puse, kura sniegusi konfidenciālo informāciju, nav devusi savu atļauju. Tā rezultātā importētājas Puses muitas dienestiem ir aizliegts dalīties informācijā ar citām valdības iestādēm, izņemot iestādes, kuras atbildīgas par izcelsmi un muitas jautājumiem, ja vien persona vai Puse, kura sniegusi konfidenciālo informāciju, nav devusi piekrišanu.

4. punkts paredz izņēmumu no 3. punkta, un saskaņā ar šo punktu importētāja Puse var izmantot apkopoto informāciju administratīvā, tiesvedības vai tiesvedībai līdzīgā procesā, lai noteiktu tā produkta izcelsmes statusu, kam tiek pieprasīta preferenciālā tarifa režīma piemērošana. Ir jāinformē persona vai Puse, kas sniegusi informāciju.

Secinājums: konfidenciālo informāciju, ko saņēmusi importētājas Puse, var izmantot tikai

- a) lēmumu administrēšanai un izpildes panākšanai, kā arī konstatējumiem, kas saistīti ar izcelsmi un muitas jautājumiem;

- b) lai noteiktu tā produkta izcelsmes statusu, kuram tiek prasīta preferenciālā tarifa piemērošana administratīvā, tiesvedības vai tiesvedībai līdzīgā procesā;
- c) citos nolūkos, saņemot atļauju no personas vai Puses, kura sniegusi konfidenciālo informāciju.